

تصمیم نامفهوم

در نقد مصوبه انتخاباتی جبهه اصلاحات

عباس عبدی

نویسنده و مشاور هم‌میهن

اعلام سه‌نامزد مورد تأیید جبهه اصلاحات که پیش از آن نیز بیانیه‌ای صادر کرده بودند نشان داد که وضعیت سیاسی در ایران بیش از اندازه نامتعارف و غیرقابل فهم شده است. درباره بیانیه اول جبهه اصلاحات پیشتر نظر خودم را نوشته‌ام ولی اعلام نام‌نامزدهای مزبور ابهامات را بیشتر کرد. به‌ویژه وجود نام آقای آخوندی در ابتدای این لیست، گرچه به ترتیب حروف الفبا بود، ولی واقعیت آرا هم همین ترتیب را نشان می‌داد.

ابتدا تأکید کنم که می‌دانم تصمیم‌گیری سیاسی در شرایط ایران بسیار سخت است ولی از سوی دیگر باید پذیرفت مجموعه‌ای هم که چند دهه فعالیت سیاسی و تجربه دارد باید بر این پیچیدگی‌ها غلبه کند. همچنین روشن است که جبهه اصلاحات مجموعه‌ای از گرایش‌ها است و تصمیم نهایی باید براساس فصل مشترک آنان گرفته شود، ولی در هر حال تصمیمات باید از استحکام کافی برخوردار باشد. با این مقدمه می‌توان گفت ایرادی که به تصمیم ۱۴۰۰ جبهه وارد بود اکنون با شدت بیشتری رخ داده است. هر مخاطبی می‌خواهد بداند منطق چنین ترکیب سه‌گانه‌ای چیست، وجه مشترک آنان سلبی و منتقد بودن وضع موجود است. حتی در همین ویژگی هم تناسبی میان سطوح انتقادی آنان

وجود ندارد. به‌ویژه که آقای آخوندی گرچه در ظاهر برای نامزد شدن آمده‌اند ولی فارغ ازاین که با متن خوانده شده ایشان موافق یا مخالف باشیم بدون تردید فراتر از ظرفیت‌های انتخاباتی متعارف ایران بود و این چیزی بود که خودشان هم می‌دانستند. اگر قرار بود صاحب چنین متنی را نامزد جبهه کنید چرا یکی یا چند تن از اعضای جبهه اصلاحات و احزاب مهم را نامزد نکردید که حداقل یک عمل جمعی سیاسی به آن اطلاق شود؟ کوشش برای آوردن آقای صدر با این هدف است که نشان دهند قصد مشارکت مؤثر و منطقی در انتخابات وجود دارد و الا افراد زیادی هستند که صلاحیت‌های بیشتری دارند ولی به همین دلیل که می‌دانند رد می‌شوند و برای پرهیز از تقابل وارد این عرصه نمی‌شوند پس چرا باید در اینجا برعکس عمل کرد؟

بعلاوه رویکردهای اقتصادی افراد عامل تعیین‌کننده در انتخاب آنان است. بعید می‌دانم که رای دهندگان آشنایی کامل با نگرش‌های اقتصادی آقای آخوندی داشته باشند و الا چگونه می‌توان تصور کرد که جبهه اصلاحات با مجموعه‌ای که واجد رویکردهای متنوع اقتصادی هستند صاحب چنین نگرشی را به‌عنوان نامزد انتخاباتی خود معرفی کند؟ اکنون گذشته است ولی این تصمیمات مجموعه اصلاح‌طلبان را بیش ازاینکه ارتقا دهد و در سطحی متمایز و بالاتر از گروه‌های سیاسی داخل ساختار قرار دهد با آنان در سطحی مشابه قرار می‌گیرند با این تفاوت که آنها از منبع قدرت ارتزاق می‌کنند و اینها باید چون گذشته به منبع لایزال جامعه وصل شوند.

ادامه سر مقاله

بنیان سیاست در داشتن ایده‌های ایجابی و سازنده است و اگر هم با سیاست‌های رسمی مخالفت می‌شود، به‌واسطه تعارض آنها با این ایده‌های ایجابی و سازنده است. بنابراین، نمی‌توان و نباید این وجوه سیاسی را قربانی مخالفت‌های رایج کرد. به‌علاوه، قرار نیست که دستان خود را در هر شرایطی بست. قطعاً نیروی سیاسی باید خط قرمز روشنی داشته باشد؛ خطی که از خلال اجماع عمومی آن جناح و گفت‌وگوی آزاد استنتاج شود و دلیلی برای عجله در ترسیم این خط نبود نیست. انتخابات با هر مقدمات و شرایطی برگزار شود. در پایان به اعلام یک نفر به‌عنوان رئیس جمهور ختم خواهد شد. ولی فرق است میان

ادامه یادداشت سردبیر

سحابی را با آن چشم‌های همیشه نگران می‌شناسیم. پیرمردی که محکم می‌نشست و دودست بر روی دسته عصا می‌بست. گویی، مدام داشت صحنه تحولات ایران را می‌نگریست. از دیروز تا فردا. و چنین بود که نام مجله‌اش را که پس از دوران زندان در دولت هاشمی‌رفسنجانی مجوز انتشار گرفته بود، «ایران فردا» نهاد. و این نامگذاری، صرفاً بر سبیل اتفاق نبود. برای سحابی این، نه یک نامگذاری نمادین، بلکه تبیین یک هویت و نیز راهبرد بود. «ایران» در عنوان ایران فردا، مسئله و دغدغه اصلی سحابی و یارانش را نشان می‌داد و میان آن، با مطبوعات چپ راست خط امام که عناوینی متکی بر اسلام سرلوحه هر یک داشت (به یاد آورید «سلام» و «بیان» و «جهان اسلام» و «مبین» را در چپ و «رسالت» و «ابرار» را در راست)، مرزی روشن می‌انداخت. واژه «فردا» نیز هویت‌بخش بود و از آینده‌نگری گردانندگان مجله پرده برمی‌داشت. این وجه دوگانه «ایران فردا» البته، صرفاً در حد لوگو و عنوان مجله نمی‌ماند. سحابی گرچه بنیان‌ناچ چپ بود، اما اهل شعر نبود. اهل دیدن بود، اهل توجه کردن بود و اهل نقد. نقدهایی صریح که در آنها، وجوه مختلف تاریخی، مذهبی، اقتصادی، سیاسی، بین‌المللی و فرهنگی پدیدها و رخدادها مورد توجه و تأمل قرار می‌گرفت. گرچه از «ایران فردا»، می‌گفت: اما توجه جدی نیز به «دیروز ایران» داشت. در این دیروز‌اندیشی نیز، بیش از همه به مواجهه اسلام و ایران و برآمدن شیعه و در نهایت، برتری روحانیت می‌پرداخت. نه فقط وجوه اخلاقی و انسانی رهبران دینی به‌ویژه علی و نهج‌البلاغه را مدنظر داشت، بلکه نوعی جامعه‌شناسی تاریخی را در تحلیل و تبیین پیوند خوردن اسلام و ایران و سپس نقش روحانیت در جنبش‌های معاصر تا محوریت یافتن در انقلاب به کار می‌بست.

حضور جدی و رادیکال سحابی در مبارزات انقلابی، او را همچون شاهدی زنده در صحنه سیاسی پس از انقلاب موقعیت می‌بخشید. انقلابی دیروز اما پس از انقلاب، خیلی زود در جایگاه متهم نشست. ازیک‌سو، مخالفان رادیکال داخلی‌اش او را گاه در موضع متحد و مدافع مجاهدین خلق تعریف می‌کردند و همه طیف‌های چپ متأثر از شریعتی را (همچنان که بازگان و لیبرال‌های مسلمان را) در امتداد و هم‌سنگر اپوزیسیون مسلح می‌خواندند و از آن سو، جریان‌های تندرو خارج‌نشین اپوزیسیون از اینکه کسسانی چون سحابی به جای خروج از ایران و سر دادن شعارهای نفی‌گرایانه و بنیان‌براندازانه، در داخل مانده‌اند و فراتر از آن، کنشگری می‌کنند و به نمادهایی از باز شدن نسبی فضا تبدیل شده‌اند، می‌تاخند و آنان را به اتهام همسویی با رژیم یاقرب خورون از آن، می‌نواختند. این گرفتار شدن سحابی به‌عنوان نماد بارز اپوزیسیون قانونی دهه ۱۳۷۰، پس از دوم‌خرداد ۱۳۷۶ تشدید شد و او که به حمایت از اصلاح‌طلبان پرداخته بود و بر

در انتظار لیست تأییدشدگان

سه سناریوی پیش روی شورای نگهبان: ۸۴، ۹۲ یا ۱۴۰۰؟

محسن صالحی‌خواه

گزارشگر هم‌میهن

مهلت پنج‌روزه بررسی صلاحیت‌ها روز گذشته به پایان رسید و طبق قانون و براساس اعلام سخنگوی شورای نگهبان، این زمان برای ۵ روز دیگر تمدید شد. با پایان بررسی صلاحیت‌ها از سوی شورای نگهبان قانون اساسی و اعلام اسامی نامزدهای نهایی از سوی وزارت کشور، مهلت قانونی تبلیغات کاندیداهای انتخابات ریاست‌جمهوری آغاز می‌شود. اما در حال حاضر، سوال‌ها و گمانه‌زنی‌ها درباره این است که چه کسانی از سوی شورای نگهبان مورد تأیید قرار می‌گیرند و وارد کارزار انتخابات می‌شوند. اسامی مورد تأیید این شورا، در مسیر، تحولات آتی و نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری چهاردهم تأثیر خواهد داشت. طی روزهای گذشته گمانه‌زنی‌های مختلفی درباره خروجی تصمیم شورای نگهبان و چینش کاندیداهای نهایی مطرح شد که بخش زیادی از آن‌ها، مبتنی بر سوابق تصمیمات شورای نگهبان در خصوص نامزدهایی بود که پیش از این سابقه حضور در انتخابات را داشتند. از سوی دیگر، هادی طحان‌نظیف چند روز قبل در گفت‌وگویی تلویزیونی احتمال تغییر تصمیم قبلی شورای نگهبان درباره نامزدهای انتخابات را محتمل دانست. مطالعه روند سه انتخابات ریاست‌جمهوری نهم، یازدهم و سیزدهم نشان می‌دهد که چه سناریوهایی پیش روی شورای نگهبان خواهد بود. عوامل مختلفی در تصمیم‌گیری این شورا تأثیرگذار است. چند روز قبل سیامک ره‌پیک، عضو حقوقدان و قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان در حاشیه بازدید از ستاد انتخابات کشور در بازه زمانی نام‌نویسی داوطلبان گفت: «وقتی فاصله‌ای میان دوره‌های مختلف انتخاباتی ایجاد می‌شود، ممکن است اطلاعات جدیدی درباره افراد وجود داشته باشد و هیچ قضایتی نمی‌شود کرد؛ در هر دوره باید وضعیت داوطلبان بررسی شود و از قبل نمی‌توان گفت که چه اتفاقی خواهد افتاد.»

تمدید زمان شورای نگهبان

هادی طحان‌نظیف، عضو حقوقدان شورای نگهبان و سخنگوی این نهاد روز گذشته در گفت‌وگو با بخش خبری ساعت ۱۴ تلویزیون،

واکنش‌ها به جنایت اسرائیل در اردوگاه النصیرات

رژیم صهیونیستی در غزه، این رژیم را وادار به پیروی از قوانین بین‌المللی کند، از جمله برقراری آتش‌بس.

در حمله روز گذشته رژیم اسرائیل به اردوگاه پناهندگان النصیرات در مرکز غزه، دست‌کم ۲۱۰ نفر به شهادت رسیدند و صدها تن نیز مجروح شدند. شبکه خبری سی‌ان‌ان نیز هفته گذشته گزارش داد جنگنده‌های ارتش رژیم صهیونیستی مدرسه سازمان ملل در اردوگاه النصیرات را که آوارگان فلسطینی در آن پناه گرفته بودند، هدف قرار داده و بیش از ۴۰ فلسطینی را به شهادت رساندند. رسانه آمریکایی پس از بررسی تصاویر منتشرشده گزارش داد که در این حمله از بمب‌های هدایت‌شونده

گروه خبر: پس از جنایت روز گذشته اسرائیل در مرکز غزه، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین خواستار تشکیل جلسه فوق‌العاده شورای امنیت سازمان ملل شد تا این حمله مورد بررسی واقع شود. خبرگزاری فلسطینی «وفا» گزارش داد: «در پاسخ به کشتار وحشیانه‌ای که نیروهای اسرائیلی صبح امروز در اردوگاه پناهجویان النصیرات انجام دادند، محمود عباس دستور داده است که نماینده فلسطین در سازمان ملل درخواست تشکیل یک جلسه اضطراری در شورای امنیت بدهد تا تبعات این خونریزی بررسی شود.» بنا بر این گزارش، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین در این جلسه سعی دارد با بحث درباره اقدامات نظامی

چرا کاندیدا معرفی کردیم؟

منصوری در ادامه درباره انتخاب سه‌نامزد نهایی جبهه اصلاحات توضیح داد: «اینکه در این شرایط ویژه اصلاح‌طلبان تصمیم گرفته‌اند در انتخابات شرکت کنند، بستگی مستقیم به رفتار جامعه دارد. بهترین حالت برای همه جریان‌های سیاسی این است که رقابت آزاد، عادلانه و منصفانه باشد. هر قدر دایره انتخاب مردم محدود شود، امکان استفاده از فرصت‌ها و سرمایه‌های کشور را برای اداره کشور محدود می‌کنیم. ما با این نوع نگاه، عملاً بخشی از ظرفیت‌های مؤثری که می‌توانند در اداره کشور نقش بهتر ایفا کنند را محروم می‌کنیم و جامعه هم از این محرومیت آسیب می‌بیند.»

راه رفته را تکرار نخواهیم کرد

رئیس جبهه اصلاحات در ادامه اظهاراتش گفت: «هر نیرویی در داخل کشور به دنبال این است از طریق مسالمت‌جویانه و خشونت‌پرهیز، جامعه از طریق آن مطالبات خود را از راه انتخابات پیگیری کند. اگر ظرفیتی برای جامعه وجود داشته باشد اصلاحات می‌تواند از آن استفاده کند اما راه رفته را دوباره تکرار نخواهیم کرد. ما در راهبرد جبهه اصلاحات اعلام کرده‌ایم که زیر بار کاندیدای

ادامه از صفحه اول

نیابتی نمی‌رویم. یعنی جریان اصلاحات باید کاندیدای خود را داشته باشد؛ نامزدی که خود تشکیلات جمعی اصلاح‌طلبان به آن رسیده است. این شورای نگهبان نیست که بخواهد برای جریان اصلاحات نامزد معرفی کند. یک جریان سیاسی که می‌خواهد حضور فعال در انتخابات داشته باشد، با جامعه حرف بزند و رای آنها را جلب کند باید خودش این امکان را داشته باشد که کاندیدا معرفی کند و بعد از آن خودش پاسخگوی عملکرد کاندیدا باشد. ما کاندیداهای خودمان را معرفی کرده‌ایم و ستادهای انتخاباتی‌مان هم در استان‌ها راه‌اندازی می‌شود. با توجه به تمامی محدودیت‌ها و رفتارهایی که مشاهده کرده‌ایم، عزم خودمان را برای مشارکت نشان داده‌ایم. کاندیداهایی را معرفی کرده‌ایم که نشان‌گر عزم ماست. این گوی و این میدان که در اختیار شورای محترم نگهبان است که نشان دهد چقدر به لوازم مشارکت حداکثری در انتخابات پایبند است.»

به لوازم مشارکت حداکثری پایبند باشید

منصوری در ادامه پاسخ به سوال هم‌میهن گفت: «نکته مهم این است که باید به نسبت جامعه با صندوق رای توجه ویژه داشت. ما در راهبرد انتخاباتی که نوشته‌ایم، تأکید کرده‌ایم که علاوه بر نسبت